

DÉGI BÓBITA ÓVODA-BÖLCSŐDE és KONYHA

BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA

2024. január 01.

Az intézmény adatai	3
Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	4
A bölcsőde funkciója:	5
Gyermekeképünk:	5
Bölcsődeképünk:	5
Bölcsődei nevelés – gondozás célja.....	5
Bölcsődei nevelés- gondozás feladatai:.....	6
A bölcsődei nevelés alapelvei:.....	7
Az ellátás igénybevételének módja	7
A bölcsődei ellátást igénybe vevők, és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme	8
A gyermek joga:.....	8
A szülő joga:.....	9
A szülő kötelezettsége:.....	9
A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme	9
A bölcsődei nevelés- gondozás tárgyi, személyi feltételei a szakmai felkészültség biztosítása	10
Személyi feltételek	10
Szakmai felkészültség biztosítása	10
Tárgyi feltételek.....	11
A bölcsődei nevelés alapelvei.....	12
A család rendszerszemléletű megközelítése	12
A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása.....	13
A családi nevelés elsődleges tisztelete	13
A kisgyermeki személyiség tisztelete	13
A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe.....	13
A biztonság és a stabilitás megteremtése	13
Fokozatosság megvalósítása	14
Egyéni bánásmód érvényesítése	14
Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	14
A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása.....	14
A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	15
Tanulás	15
Gondozás	15
Játék.....	15
Mozgás	16
Mondóka, ének.....	16
Vers, mese	16

Alkotó tevékenységek	16
A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei.....	16
„Saját kisgyermeknevelő” – rendszer.....	16
Gyermekcsoportok megszervezése.....	17
Napirend.....	17
A bölcsőde napirendje.....	18
Családok támogatásának módszerei és lehetőségei.....	18
Családlátogatás.....	18
Beszoktatás, adaptáció.....	18
Napi kapcsolattartás.....	19
Egyéni beszélgetés.....	19
A szülőcsoportos beszélgetések.....	19
Szülői értekezlet	20
Indirekt kapcsolattartási formák	20
A bölcsőde kapcsolatai	20
Az óvoda és bölcsőde	20
Egyéb kapcsolatok	20
Sajátos nevelésű gyermek a bölcsődében.....	21
Gyermekétkeztetés	21
Egészségmegőrzés szempontjai, higiénés szabályok	22
Dokumentáció	22
A kisgyermeknevelő általvezetett szakmai dokumentációk és azok főbb jellemzőik	23
Ellátásról vezetett dokumentáció.....	23
Életkori sajátosságok:.....	24
Hagyományos ünnepek a bölcsődében.....	24
Ünnepeink:	24
Házirend tartalma, szerepe	25
Tartalma:	25
Érdekképviselési fórum	25

Bevezető

A Dégi Bóbita Óvoda- Bölcsőde és Konyha bölcsődére vonatkozó Szakmai programja a Bölcsődei nevelés- gondozás országos alapprogramjában foglaltak figyelembe-vételével készült el.

További rendeletek, melyek meghatározzák a bölcsődében folyó nevelő- gondozó munka szakmai szabályait igazodva a családokhoz, helyi lehetőségekhez:

- A bölcsődei nevelés- gondozás országos alapprogramja
- módszertani levelek, ajánlások, útmutatók,
- a bölcsődei nevelés- gondozás egyetemes gyakorlata,
- a bölcsődei nevelés- gondozás évtizedek alatt felhalmozott értékei,
- pedagógiai, pszichológiai kutatások,
- az ESZ Emberi Jogok Nyilatkozta,
- az ENSZ egyezmény a gyermekek jogairól,
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól, és működésükről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet,
- a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény,
- a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Kormányrendelet,
- az Európai Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002.) 8- as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról,
- személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000- (VIII. 4.) SzCSM rendelet,
- személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet
- 9/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet: a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.

Az intézmény adatai

Az intézmény neve székhelye, elérhetősége: Dégi Bóbita Óvoda- Bölcsőde és Konyha

8135 Dég, Széchenyi utca 53.

Telefon: 30 237 6223

E-mail: ovoda@deg.hu

Az intézmény irányító szerve, székhelye: Dég Község Önkormányzata

8135 Dég, Kossuth Lajos utca 17.

Az intézmény fenntartója, székhelye: Dég Község Önkormányzata

8135 Dég, Kossuth Lajos utca 17.

Az intézmény működési területe: Dég község közigazgatási területe

Az intézmény férőhelyeinek száma: 14 fő

Az intézmény az irányító szerv által meghatározott időszakban 6.30 és 16.30 között biztosítja a gyermekek gondozását, nevelését, melyben figyelembe vette az óvoda nyitva-tartását, és a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkaidejét.

Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Bölcsődénk Fejér megyében a 64-es főút melletti Dég községben található, Székesfehérvártól 41 km-re. Lakosságának száma 2400 főre tehető. Településünkön sok a hátrányos helyzetű család. Tömegközlekedés nagyon ritka, leginkább autóval megközelíthető. Tartósan magas a munkanélküliek száma, ez magával hozza a hátrányos helyzetet is. A hátrányos helyzetű családokon segíteni tudunk, ha gyermekeiket már óvodába járás előtt intézményes nevelésben tudjuk részesíteni. A munkavállalók nagy része ingázik. Helyi munkalehetőséget a mezőgazdaság vagy pár helyi cég adja. Több bölcsődés korú kisgyermeket nevelő család jelezte, hogy a gyermek 2. életévét betöltve dolgozni szeretne az anyja is, ezzel is erősíteni a család anyagi helyzetét. Az óvodába felvettük a két és fél éves gyermekeket, de a kétéveseket nem tudtuk befogadni, hiszen a törvény erre nem ad lehetőséget. A bölcsőde kialakításával nagyobb esélyt teremtünk a szülőknek a munkaerőpiacon való elhelyezkedésre.

Településünk ütemesen fejlődik. Nemrég került felújításra az orvosi, fogorvosi rendelő, orvos lakás, könyvtár, az általános iskola, védőnői szolgálat. Épült internetes cukrászda. A községközterei szépen rendezettek. A faluban gyógyszertár is működik. Az bölcsődéhez kapcsolódó óvoda is nemrég esett át több felújítási projekten, éttermet is építettek hozzá.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.), valamint a 15/1998 (IV. 30.) NM rendeletben (továbbiakban: NM rendelet) foglalt rendelkezések szerint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnak a feladata a gyermekek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének Dég Község Önkormányzata fenntartásában – a Gyvt. 94. § (3) bekezdés a) pontja szerinti

előírt kötelezettséget, valamint az önkormányzat azon kinyilvánított szándékát figyelembe véve, mely szerint a településen élő kisgyermekes családok segítése, a gyermekek napközbeni ellátása biztonságos keretek között működik.

A bölcsődében megfelelően gondoskodunk a gyermekekről, alkalmazkodva a családok igényeihez. Ez a szolgáltatás lehetőséget teremt a család és a munkahely elvárásainak összeegyeztetésére, a szülők munkavállalási és munkahely- megtartási esélyeinek növeléséhez és a családban történő nevelésének elősegítésére.

A bölcsőde funkciója:

A bölcsőde 20 hetes kortól 3 éves korú gyermekek nevelését gondozását végzi. Amennyiben a gyermek szeptember 1 és december 31 között tölti be a 3. életévét, akkor a törvényes képviselőjének nyilatkoznia kell, hogy abban a nevelési évben annak végéig a gyermek napközbeni ellátását így kívánja megoldani. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de a testi, vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődei gondozása a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31. napjáig meghosszabbítható. Az intézmény alaptevékenységként ellátja a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni, illetve részidős gondozását, nevelést.

Gyermekeképünk:

Valljuk, hogy minden gyermek külön személyiség, individum, szociális lény, fejlődő személyiség, akinek sajátos életkori és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó személyiségének szabad kibontakozásában.

Bölcsődeképünk:

A bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését végzi. Azoknak a 3 éven aluli gyerekeknek a nevelését – gondozását vállalja, akiknek szülei valamilyen ok miatt nem tudja biztosítani a napközbeni ellátását, illetve szociális vagy egyéb ok miatt szükséges az intézményi gondozását. Közép-pontjában a kisgyermek és az őt nevelő család áll. Így nem csak a kisgyermek nevelését- gondozását, hanem a családok támogatását is megcélozza.

Bölcsődei nevelés – gondozás célja:

A kisgyermek sokoldalú, harmonikus fejlődésének biztosítása, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. A bölcsődei nevelés – gondozás a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermek fejlődését.

A bölcsőde a nevelés – gondozás elveinek megvalósítása érdekében gondoskodik az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkör megteremtéséről, a testi-lelki, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor - specifikus alakításáról. Gondoskodik a gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenységről különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékra és mesére, tevékenységeken keresztül az életkornak megfelelő műveltségtartalmak közvetítéséről.

Célunk érdeklődő, kreatív, nyitott gyermekek nevelése, akik elsajátítják azokat a képességeket, készségeket, amelyek segítik őket, hogy kiegyensúlyozottan viselkedjenek az őket körülvevő világban, örömeiket leljék környezetükben. A rohanó világban megállnak, és megélik a pillanatot. Ezáltal harmonikusan fejlődnek, testileg, szellemileg egészségesek.

Bölcsődei nevelés- gondozás feladatai:

Feladatunk a bölcsődébe járó kisgyermeknek családjainak támogatása, a családok megismerése. A családok és a kisgyermeknevelők közti konstruktív, egyenrangú, partneri, őszinte kapcsolat kiépítése a kisgyermek harmonikus fejlődése érdekében.

Az egészségvédelem és az egészséges életmód megalapozása érdekében feladatunk a kisgyermek fejlődésének nyomon-követése, annak feljegyzése, ennek megfelelő biztonságos környezet megteremtése. A gondozási feladatok egyéni igények szerinti ellátása, az életkornak megfelelő egészséges táplálkozás, játék, mozgás, pihenés, szabad levegőn való tartózkodás feltételeinek megteremtése. A kultúrhigiénés szokások kialakítása. A prevenciós feladatok megoldása.

Fontosnak tartjuk a kisgyermeknek érzelmi és társas kompetenciáinak fejlesztését, melyet a nevelői magatartás befolyásol. A hitelesség, az pozitív, biztató üzenetek, az érzelmek megmutatása és a világos elvárások, határok megfogalmazása. Az együttélés szabályainak elfogadtatására, következetes betartására törekszünk. A tiszta nyelvi környezet megteremtésére, a kommunikációs kedv fokozására lehetőséget biztosítanak a bölcsődei nevelés főbb helyzetei. Különös figyelmet szentelünk a korai fejlesztésben részesülő, a SNI vagy hátrányos helyzetű gyermekek, családok társas vagy érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére.

A kisgyermeknevelőnek fontos feladata a megismerési folyamatok fejlődésének segítése. Kihasználjuk a kisgyermekek érdeklődését, építünk a játékos felfedezés, cselekvéses tanulás lehetőségeire.

A bölcsődei nevelés alapelvei:

- A család rendszerszemléletű megközelítése
- a koragyermekkorai intervenciós szemléletbefogadása
- a családi nevelés elősegítése
- a kisgyermeki személyiség tisztelete
- a kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe
- a biztonság és a stabilitás megteremtése
- fokozatosság megvalósítása
- egyéni bánásmód érvényesítése
- gondozási helyzetek kiemelt jelentősége
- a gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

Az ellátás igénybevételének módja

Az ellátás igénybevételről, módjáról a szülők az intézmény főigazgatójától, szakmai vezetőtől, illetve a kisgyermeknevelőtől tudnak felvilágosítást kérni.

A bölcsődei felvételt olyan szülő kérheti gyermeke számára, aki valamilyen oknál fogva nem tudja biztosítani gyermeke napközbeni ellátását, gondozását. A felvétel egész évben folyamatosan történik. Az ellátás igénybevétele önkéntes alapú. A bölcsődei felvételhez kérelmet kell kitölteni, majd azt leadni az intézmény főigazgatójának. A felvételtől az intézmény főigazgatója dönt. A döntés kézhezvételétől számított 15 napon belül lehet panaszt emelni a fenntartónál. Az ellátás megkezdése előtt a felek megállapodást kötnek. A megállapodás tartalmazza az intézmény, valamint az ellátást igénybe vevő kötelezettségeit, kötelelességeit és jogait.

A bölcsődei felvételt a szülő hozzájárulásával kérheti:

- a körzeti védőnő,
- a házi orvos, gyermekorvos,
- a gyermekjóléti szolgálat,
- a szociális és családgondozó,
- a gyámhatóság.

A felvétel során előnyben kell részesíteni:

- akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak,
- ahol a családban három vagy több gyermeket nevelnek,
- akit egyedülálló szülő nevel,
- akit védelembe vettek.

A beiratkozás az intézményben történik egy általa kiadott formanyomtatványon. A szülő tájékoztatást kap jelentkezéskor a szükséges dokumentumokról, melyek a beiratkozáshoz szükségesek, továbbá információt kapnak a beszoktatásról, a bölcsődei szokásokról.

A bölcsődei ellátás igénybe veheti elsősorban az a gyermek:

- aki sajátos nevelési igényű,
- akinek mindkét törvényes képviselője dolgozik,
- akinek törvényes képviselője nappali tagozatos hallgató,
- akit egyedülálló szülő nevel,
- aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult,
- akinek szülője orvos által igazolt betegsége miatt a gyermek ellátását biztosítani nem, vagy csak részben tudja,
- a Gyvt. 41.§ (2) bekezdés a) pontjára hivatkozva az a gyermek, melynek fejlődésre érdekében napközbeni ellátásra van szüksége,
- a Gyvt. 41.§ (2) bekezdés c) pontjára hivatkozva az a gyermek, melynek törvényes képviselője szociális helyzete miatt nem tud gondoskodni az ellátásról.
- ezek után szabad férőhely esetén minden bölcsődés korú kisgyermeket

A bölcsődei ellátást igénybe vevők, és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

A gyermek joga:

- hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozáshoz, neveléshez,
- segítséget kapjon a családban történő nevelkedtetéshez,
- személyiségének kibontakoztatásához,
- társadalomba való beilleszkedéshez,
- fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen védelembe részesüljön,

- bántalmazással, fizikai, vagy lelki erőszakkal, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- emberi méltóságának tiszteletben tartásához,
- fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához,
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakoztatását segítő különleges ellátásban részesüljön

A gyermeki jogok védelme érdekében a bölcsődénkben kifüggesztésre kerül a gyermekjogi képviselő elérhetősége, mely biztosítja az ellátást igénybe vevő gyermek hozzátartozójának a gyermekjogi képviselő személyét, elérhetőségét mely segítséget nyújt az esetleges kapcsolatfelvételre.

A szülő joga:

- kiválassza azt az intézményt, ahova gyermekét járatni szeretné,
- megismerje az intézményt, gyermekcsoport életét, a gondozási- nevelési elveket,
- véleményt mondjon, javaslatot tegyen az intézmény működésével kapcsolatban, melynek alkalmazkodnia kell a mindenkor jogszabályokkal, a szakmai módszertanhoz
- tanácsot, és tájékoztatás kapjon gyermeke kisgyermeknevelőjétől, a bölcsőde szakmai vezetőjétől,
- megismerje a gyermekével kapcsolatos dokumentációt.

A szülő kötelezettsége:

- betartsa az intézmény házirendjét,
- fizetendő térítési díj rendezése, amennyiben van,
- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézménnyel együttműködő legyen.

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

Az intézmény dolgozóit illeti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiség jogait tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék, és megbecsüljék. Munkájuknál fogva illeti az a jog, hogy hozzájussanak a szükséges információkhoz. Munkájuk során védelemre jogosultak a velük szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben. A gyermekek érdekeit kell elsődlegesnek tartaniuk, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeiket, jogait. A kisgyermeknevelők a gyermek nevelése- gondozása, családgondozás során hivatalból járnak el, és e tevékenységgel kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősülnek.

A bölcsődei nevelés- gondozás tárgyi, személyi feltételei a szakmai felkészültség biztosítása

Személyi feltételek

A bölcsőde szakdolgozói létszáma a 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben előírt követelményeknek megfelel:

- 2 fő kisgyermeknevelő
- 1 fő bölcsődei dajka
- 1 fő főigazgató

Végzettségek szerint:

Főigazgató: 1 fő Óvodapedagógus, fejlesztőpedagógus és közoktatás-vezető

Kisgyermeknevelő: 1 fő csecsemő és kisgyermeknevelő, szakmai vezető (BA)

1 fő kisgyermekgondozó- nevelő szakképesítés

Bölcsődei dajka: 1 fő bölcsődei dajka végzettséggel

Távollétük esetén:

A kisgyermeknevelők egymást, illetve az óvodában alkalmazott kisgyermeknevelő végzettségű dajka, a bölcsődei dajkát a kisgyermeknevelő helyettesíti vagy az óvodai dajka helyettesíti.

Szakmai felkészültség biztosítása

A bölcsőde magas szakmai követelményeinek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek csakis úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képzik magukat, ismereteiket bővítik. Ennek érdekében rendszeresen továbbképzéseken kell résztvenniük.

A 8 /2000. (VIII-4-) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét, a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg.

A fentebb említett rendelet értelmében szakképzett dolgozó, aki nyilvántartásba lett véve egy továbbképzési időszak alatt – ami 4 év- a felsőfokú végzettséggel rendelkező szakembernek 80, egyéb szakképesítés esetén 60 kreditpontot kell szerezniük.

A képzések három témakörbe sorolhatóak:

- kötelező,
- munkakörhöz kötött,
- szabadon választott

2016. január 1-től a pedagógus életpálya modellbe tartoznak azok a kisgyermeknevelők, akik BA végzettséggel rendelkeznek.

Ezen felül a kisgyermeknevelők folyamatosan képzik magukat, szakmai folyóiratokkal, könyvekkel.

A magas színvonalú munkavégzés feltétele, hogy minden bölcsődei alkalmazott pozitív személyiség legyen, pozitív attitűddel rendelkezzen!

Nevelésünk hívó szavai:

- gyermekközpontúság
- elfogadás és befogadás
- elkötelezettség
- partnerség
- elhivatottság
- hitelesség
- nyitottság
- elhivatottság

Tárgyi feltételek

A bölcsőde a szakmai előírásoknak és jogszabályoknak tárgyi feltételeiben is megfelelnek.

A bölcsőde épülete az óvoda épület mellett került kialakításra, mely a település központjától pár percre található gyalog. A két épületet egy folyosó köti össze. A bölcsőde udvara az óvodai udvar mellett és a Védőnői szolgálat épülete mögött helyezkedik el teljesen elkülönítve, kerítéssel körbe határolva. Az épület és környezete akadálymentes.

Az óvoda és bölcsőde kapubejárója közös. Az óvoda a bejáratnál szembe helyezkedik el, a bölcsőde pedig a baloldalon. A bölcsődébe belépve egy nagyobb tér került kialakításra, mely alkalmas a babakocsik tárolására. Innen nyílik egy akadálymentesített mosdó, takarítószer tároló. Innen pedig a gyermekek öltözője.

Az öltözőben pelenkázó, több funkcionalitással bíró öltöző szekrény és pad található melyek a gyermekek jeleivel vannak ellátva, valamint egy felnőtt mosdó. Ebből a helyiségből nyílik a csoportszoba, illetve a gyermekmosdó. A csoportszobából is nyílik ajtó a gyermekmosdóba. A mosdóban található két darab kisméretű WC és kézmosó, pelenkázó, bili mosó, nagyméretű WC és csap valamint egy fürdőkád, ami a szükség szerinti alaposabb letisztázás fontos eszköze. Továbbá található a fürdőszobában meg méretarányos törölközőtartó, fésűtartó mely az

egészalakos tükör mellett található. A berendezési tárgyak a gyermekek méreteihez igazodnak, lekerekített szélűek, balesetveszély-mentesek.

A gyermekmosdót elhagyva egy olyan helységbe érkezünk melyből a felnőtt mosdó nyílik, valamint a kisgyermeknevelők öltözője, ebédlője, illetve az óvodával összekötő folyosó melyen keresztül szállítják az ételt.

A csoportszoba úgy lett berendezve, hogy a gyermekek egészséges fejlődését támogassa. A játék és mozgásigényük egyaránt kiegészítve legyen. Egymással és kisgyermeknevelővel is egyaránt játszani tudjanak. A csoportszoba játékainak kiválasztása közben szem előtt tartjuk a gyermekek életkori sajátosságait, eltérő igényeit, biztonságukat. A játékok a gyermekek növekedése során folyamatosan az életkorukhoz megfelelő játékokra cseréljük. Biztonságuk érdekében lekerekített sarkú bútorok találhatóak benne. A csoportszobába 5 sarok került kialakításra; pihenő, baba, konstruáló, konyha, fésülködő. A játékkészlet kialakítása során kiemelt figyelmet fordítottunk a pedagógiai és egészségügyi szempontokra. A csoportszobában az öt alapjátékon kívül – játszókendők, babák, labdák, képeskönyvek, mozgásfejlesztők - csecsemő-, tipegő- és nagy csoportos gyermekek játéka is megtalálhatóak, igazodva a felvett gyermekek életkorához.

A csoportszobából közvetlen kijárási lehetőség van a teraszra - ami automata árnyékolóval felszerelt-, melyen kívül altatási lehetőség van, nagy melegben árnyékos helyet biztosít. A teraszról pedig az udvarra. Az udvarban EU-s szabványoknak megfelelő telepített játékok vannak, valamint homokozó. Az kialakításánál elsődleges szempont volt a biztonság. A teraszon helyet kapott egy udvari játéktároló és egy mosdó.

A kisgyermek körülvevő tárgyi környezet a jogszabályi és szakmai előírásoknak megfelelően, a 15/1998.(IV. 30.) NM rendelet 11. számú melléklete alapján került kialakításra, valamint a csoportba járó gyermekek létszáma, életkora igényei alapján alakítottuk, alakítjuk ki.

A bölcsődei nevelés alapelvei

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mind ezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint a fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására, a másság elfogadására, előítélet-mentes, befogadó légkör megteremtésére.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága

(„saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti az alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intimhelyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a

lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseiket, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. Elősegíti a harmonikus, összerendezett mozgást, a gyermek testi képességeinek fejlődését. Biztosítja a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges biztonságos környezetet. Továbbá gondozási folyamatok közben kezdjük el kialakítani a helyes testápolást, egészségmegőrző szokásokat.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Mozgás

A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk.

Mondóka, ének

A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek biztosítása, eszközök és technikák megmutatása, alkotókedv ébrentartása, a gyermeki alkotások megbecsülése, megőrzése.

A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

„Saját kisgyermeknevelő” – rendszer

A „saját kisgyermeknevelő” rendszer a személyi állandóság elvén működik, mellyel teljesül a biztonság és stabilitás elve egyaránt. A csoportba járó gyermekek egyik fele az egyik

kisgyermeknevelőhöz tartozik, a gyermekek másik fele pedig a másik kisgyermeknevelőhöz. A kisgyermeknevelő „saját” gyermekei gondozását- nevelését végzi, mindemellett ő vezeti a gyermekek saját dokumentációját. Továbbá „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a bölcsődébe a gyermeket, és a bölcsődébe töltött idejét ő kíséri végig. Ezzel a feltétel teljesülésével több figyelem jut egy gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Ez a mi intézményünk esetében úgy módosul, hogy beszoktatási időszakban mindkét kisgyermeknevelővel találkozik a gyermek, így egyik sem lesz idegen számára, mindketten részt vesznek a beszoktatásban.

Gyermekcsoportok megszervezése

15/1998 (IV. 30.) NM rendelet 46. § alapján a bölcsődei csoportszobában 12 fő gyermek felvétele a megengedett. Kivétel akkor adódik, ha a csoportba járó gyermekek közül az összes betöltötte a 2. életévét. Ekkor a megengedett létszám 14 gyermekre változik. Ennél magasabb létszám nem fogadható el.

Amennyiben a csoportba egy SNI gyermek kerül felvételre akkor a létszám 11-re módosul. Kettő gyermek felvétele esetén 10-re (2019. február 27. Magyar közlöny 15/1998 módosítás SNI létszám, 46. § (3)). A bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét, a csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig túlléphető.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság, a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele. A kisgyermeknevelők, dajka munkarendje a gyermekek napirendjéhez igazodik.

A bölcsőde napirendje

6:30- 8:00	Gyermek érkezése, szükség szerinti fürdőszoba használat, szabadjáték
8:00- 8:30	Reggeli, gondozási sorrendben
8:30- 9:30	Fürdőszoba használat, szobában, szabadban lévő szabad játéktevékenység
9:30- 9:45	Tízórai, gyümölcs kínálása
9:45- 11:00	Szobai, udvari játéktevékenység
11:00- 11:30	Fürdőszoba használat, készülődés az ebédhez
11:30- 12:00	Ebéd
12:00- 14:30	Csendes pihenő
14:00- 15:00	Ébredési sorrendben fürdőszoba használat
15:00- 15:30	Uzsonna-gondozási sorrendben
15:30- 16:30	Szabadjáték a szobában, szabadban, hazabocsájtás
16:30	Bölcsőde zárása

Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

Családlátogatás

A családdal való együttműködés egyik alappillére a családlátogatás melyre a beszoktatás előtt kerül sor a gyermek ébrenléti idejében. A gyermek a kisgyermeknevelőit először otthoni környezetben ismeri meg, mely egy bizalmi kapcsolat kiépülésének fontos állomása, melynek az adaptáció során jelentősége van. A kisgyermeknevelőknek maximálisan tiszteletbe kell tartaniuk a család kéréseit a családlátogatással kapcsolatban. A családlátogatás lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. Célja, a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermek otthoni környezetben való megismerése. A családlátogatás akkor valósítható meg, ha abba a szülők beleegyeznek.

Beszoktatás, adaptáció

A beszoktatás szülővel, fokozatosan történik, mely a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. A beszoktatás alatt a családtag a gyermeknek biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és gyermek közötti szoros érzelmi kapcsolat kialakulását, a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A beszoktatás alatt a kisgyermeknevelő a szülővel tovább építi a bizalmi kapcsolatot. Ez lehetőséget biztosít a szülőnek, hogy betekintést nyerjen a nevelő- gondozó munkába, megismerhesse gyermeke napirendjét, a kisgyermeknevelő személyiségét, valamint aktív részesei lehetnek gyermekük első közösségi életének. Az első napokban fontos szerep jut a szülőnek. Nehéz feladat a gyermekének biztonságot nyújtani, közben segítségére lenni abban, hogy az elválás fokozatosan történjen, és később az ő támogató jelenléte nélkül is szívesen maradjon gyermeke a bölcsődében. A szülő a kisgyermeknevelővel előre megbeszélt időpontban gyermekével együtt megy be a

csoportszobába. Az ismerkedés első percei után a szülő leül és szemlélődve figyeli gyermeke tevékenységét. Kapcsolatot csak akkor vesz fel vele, ha azt a gyermek igényli. Mosolygós tekintetével biztatja őt a barátkozásra, az új felfedezésére. Első alkalommal kb. csak egy órát töltenek a bölcsődében szülő és gyermeke. Mindennap egy kicsivel hosszabb ideig maradnak, ez időben a gondozási feladatokat a szülő végzi, a kisgyermeknevelő figyel, ellesi azokat a mozdulatokat, szokásokat, melyek majd segítik őt az összeszokásban adott gyermek gondozásánál. Ahogy erősödik a gyermek és a kisgyermeknevelő közti kapcsolat egyre több időt tölthet a szülő távol gyermekétől. Minden gyermeknek más az adaptációja a bölcsődébe, így minden gyermeknek más a beszoktatás hosszúsága is. Általában két hétre minden gyermeknek szüksége van, hogy jól érezze magát a szülő nélkül is a bölcsődében. Nagyon fontos a szülő beszoktatás, hiszen a gyermeknek biztonságot ad a szülő jelenléte, a szülőnek betekintést ad a bölcsőde életébe, látja gyermeke tevékenységét, kapcsolódását a kisgyermeknevelőhöz. A közös élmények otthoni megbeszélése pedig segíti a gyermek bölcsődei szocializációját, az esetleges feszültségek feloldását, levezetését.

Napi kapcsolattartás

Célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, a napi eseményekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazása is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, az intézmény főigazgatója. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A szülőcsoportos beszélgetések

Részt vesznek rajta a kisgyermeknevelők, a csoportba járó gyermekek szülei. Ezt a bölcsődei nevelési évben legalább három alkalommal kell megszervezni. Ezek olyan tematikus beszélgetések, melyek aktuális témáról szólnak, a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztatja. Vezetése a kisgyermeknevelők feladata, melyet partneri viszonyra építenek. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását.

Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani.

Indirekt kapcsolattartási formák

A direkt kapcsolattartási formákkal ki kell egészíteniük egymást. Ilyen a hirdetőtábla, írásbeli tájékoztatók, szórólapok. A szülők a bölcsődéről a www.deg.hu és a www.degiovoda.eoldal.hu honlapokon is tájékozódhatnak.

A bölcsőde kapcsolatai

Az óvoda és bölcsőde

A két intézmény szoros együttműködése fontos, mely által lehetővé teszi egymás munkájának, elveinek, céljainak megismerését, megértését. Ezek segítik a gyermek érzelmi biztonságérzetének kialakulását és fenntartását. Intézményváltásnál pedig az új környezetbe való beilleszkedést. Lényeges a felek közötti partneri viszony kialakítása egymás kompetencia határainak betartásával.

A kisgyermeknevelők a nevelési év végén átmennek az óvodába azokkal a gyermekekkel melyek a következő nevelési évet már az óvodában kezdik. Meglátogatják a leendő óvónőiket, és a csoportszobájukat, ezzel is segítve a gyermekeknek az átmenettel járó nehézségeket. A közös értekezleteken a kisgyermeknevelők és az óvónők információkkal segítik egymást. Többcélú intézmény lévén a kapcsolattartás sokkal egyszerűbb és szorosabb, mintha önálló intézményről beszélénk.

Egyéb kapcsolatok

Egymás kompetencia határainak tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatot alakítunk ki mindazokkal, akik kapcsolatba kerültek/ kerülhetnek a gyermekekkel, szüleikkel.

- Védőnői szolgálat, amely folyamatos és rendszeres a tisztasági ellenőrzések terén.
- Az orvos havi rendszerességgel látogatja a bölcsődét.
- A Magyar Bölcsődék Egyesülete, a Fejér megyei módszertani tanácsadó, akik szakmai tudásukkal segítik, támogatják a bölcsőde magas színvonalú szakmai munkáját.
- FMPSZ Enyingi tagintézménye, amely szakértői véleményükkel, javaslataikkal támogatják a BTMN küzdő gyermekek fejlesztését.
- A FMPSZ Megyei Szakértői Bizottsága SNI gyermekek vizsgálata.

Sajátos nevelésű gyermek a bölcsődében

A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődébe abban az esetben vehető fel, ha a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 25. pontjában foglaltak szerinti sajátos nevelési igényét megállapították.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei nevelésben, gondozásban legfeljebb annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amely évben a hatodik életévét betölti.

A bölcsődébe felvett sajátos nevelési igényű gyermek elhelyezése ép gyermekekkel közös csoportba, teljes integrációban kerül sor.

Amennyiben a bölcsődébe SNI gyermek gondozását, nevelését biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését, vagy fejlesztő nevelését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálattal, valamint a kisgyermeknevelő konzultálhat az óvoda gyógypedagógusával.

Az SNI gyermek bölcsődei nevelése, gondozása lehetővé teszi, hogy elősegítsük a gyermek optimális fejlődését, a szülőkkel való együttműködést.

A sajátos nevelési igényű gyermek teljes integrációba való nevelése segíti a későbbi társadalomba való beilleszkedését, az ép gyermekeket pedig segíti a másság elfogadásában.

Gyermekétkeztetés

A bölcsődében az egészséges életmódra nevelés fontos területe a táplálkozás. A gyermek testi-, értelmi- és szociális fejlődésében a meghatározó szerepet tölt be.

A gyermekétkeztetés során figyelembe vesszük a korszerű csecsemő és kisgyermek táplálkozási elveken alapuló étkezést. A gyermekek mennyiségileg és minőségileg is elegendő, és helyes összetételű ételeket kapnak melyek, élvezhetőek. Új ételeket tudjanak megkóstolni, melyek alkalmazkodnak az egészséges életmódra való neveléshez. A gyermekek minden nap kapnak friss zöldséget, gyümölcsöt. Az étel előállítása a higiénés követelményeknek megfelelően készítik, megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal intézményünk saját konyháján. Az ételmezésvezető állítja össze az ételeket egy hétre előre, mely közben figyelembe veszi a korosztály ételmezési-, nyersanyagnormáit. A kisgyermeknevelőkkel folyamatosan konzultál. A különleges étkezésű gyermekek étkeztetését (ételallergia, krónikus betegség) a bölcsőde

akkor vállalhatja, ha az étrendre előírt különleges szabályokat be tudja tartani, a mi konyhánk erre nem alkalmas. A szülők a bölcsődei faliújságon tájékozódni tudnak az aktuális heti étlapról. A bölcsődei étkeztetésre a 37/2014.(IV.30) EMMI rendelete a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról „Az étkeztetéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról” szóló együttes rendelet vonatkozik.

Egészségmegőrzés szempontjai, higiénés szabályok

Az egészségvédelmet és prevenciót fontosnak tartjuk bölcsődénkben, mely összefügg a szokáskialakítással. Az egészségnevelés összetartozik a gondozással, érzelmi, értelmi, szomatikus, pszichés, akarat neveléssel, továbbá a szociális fejlődéssel.

A higiénés szabályok betartásával kevesebb a kockázata a megbetegedésnek, valamint a betegségek terjedésének. Mindig mossunk kezet érkezések előtt, valamint amikor jónak látjuk. Papír zsebkendő, szalvéta használata. A csoportszobát gyakran szellőztessük, legalább heti 1 alkalommal pedig fertőtlenítsük le a csoportszobában található játékokat. A fürdőszoba használat utáni fertőtlenítés. Napi, heti vagy szükség esetén takarítás, havi egyszeri nagytakarítás, fertőtlenítés. Hetente legalább egyszeri ágynemű csere, valamint heti kétszeri törölköző csere.

A gyermekeknek biztosítjuk a napi testmozgást az udvaron. Kánikulásban, esőben, erős erejű szélben, sűrű ködben, vagy -5°C alatti hőmérséklet esetén a csoportszobában. A levegőztetésnél is ugyan ezeknek a feltételeknek kell teljesülnie. A tudatos testápolási szokások kialakítására fontos hangsúlyt fektetünk a bölcsődében, mely gondozási műveletek során kerül elő.

A testi egészség mellett oda figyelünk a lelki egészségre is. A szabad játék, kötetlen mozgás, a testi kontaktus, alkotás, nevetés, a társas kapcsolatok elősegítése és ápolása mind a gyermekek lelki egészségét hivatottak elősegíteni és fenntartani.

Dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, fejlődési folyamat alakulásáról tájékoztatás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazottak alapján dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeinek enyhítése érdekében történik. A dokumentációk nem a gyermek minősítésére szolgálnak. A bölcsődébe járó gyermekekkel kapcsolatos dokumentációkat az adatvédelmi törvénynek megfelelően kell kezelni.

A dokumentáció vezetésének fontos szempontja:

- tárgyszerűség (objektivitás),
- hitelesség,
- árnyaltság,
- rendszeresség,
- folyamatosság.

A kisgyermeknevelő által vezetett szakmai dokumentációk és azok főbb jellemzőik

A csoportnaplóban csoport létszámát, illetve a napi történéseket rögzítik a kisgyermeknevelők. Szerepelnie kell benne a felvett gyermekek nevének, jelenléteknek és hiányzásnak, az aznapi ételek listájának, az esetleges gyógyszeradásnak, és a délelőtti, délutáni események rövid leírásának, valamint az aznapi dátumnak és a kisgyermeknevelő aláírásának.

A gyermek- egészségügyi törzslap a gyermek bölcsődébe érkezésével kezdődik, és távozásával végződik. Tartalma a szülők adatai, a gyermek gondozásával, nevelésével, egészségével kapcsolatos feljegyzések. Ide tartoznak a gyermek anamnézise, a védőoltások, fertőző betegségek, érzékenység. Hozzá tartozó eleme a percentil tábla, melyben jelölni kell a gyermek súlyát és hosszát életkorához viszonyítva.

A fejlődési napló a gyermek- egészségügyi törzslapjának kiegészítő eleme. Tartalmazza a családlátogatást, a beszoktatás minden egyes napját, és a gyermek fejlődését 1 éves kor alatt havonta, 1 éves kor felett 3 havonta, 3 éves kor felett pedig fél évente.

A családi füzet a bölcsőde és a gyermeket nevelő család írásos kommunikációjának fontos eleme. A szülő tájékoztatást ad gyermeke otthoni mindennapjairól, szokásairól, fejlődéséről. A kisgyermeknevelő olyan fontos eseményekről tájékoztatja ezen keresztül a szülőt, amik a gyermekkel a bölcsődében történtek. Ide kerül rögzítésre a kisgyermeknevelő által írt tájékoztató a gyermek fejlődéséről, bölcsődei mindennapjairól. A családi füzet használata folyamatosan történik.

Ellátásról vezetett dokumentáció

A személyi nyilvántartás vezetése a Gyvt. 139.§ alapján. A napi jelen és távol maradás kimutatása a 2. melléklet a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján. A gyermekétkeztetés igénybevételének dokumentálása a 4. melléklet a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján. Valamint a napi jelentés kimutatás a TAJ alapú központi nyilvántartás, KENYSZI rendszerében.

A fejlődés jellemzői bölcsődéskor végére

Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen. Nincs két azonos fejlődésű gyermek. Korosztályonként megfigyelhetőek életkori sajátosságok, melyek a gyermekek többségére jellemző. Amennyiben ezeket nem kezeljük merev kategóriaként, akkor segítenek a fejlettségi szint megítélésében.

Életkori sajátosságok:

- szomatikus fejlettség,
- szívesen vesz részt a tevékenységekben, környezetük irányt nyitottak és érdeklődők,
- szívesen játszik társaival,
- elsősorban verbálisan kommunikál,
- kialakult én- tudat, én- képe pozitív,
- mozgása összerendezett, változatos mozgásformákat használ,
- együttműködik a felnőttekkel, szívesen segít, kisebb feladatokat teljesít,
- többségük szobatiszta,
- sok területen önálló (öltözködés, tisztálkodás, étkezés)
- jól tájékozódik a környezetében, ismeri a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent számára nehézséget.

Hagyományos ünnepek a bölcsődében

Fontosnak tartjuk, hogy bölcsődében őrizzük és ápoljuk hagyományainkat. Ez által viselkedési formák, magatartási módokat adhatunk át a bölcsődébe járó gyermekeknek játékos módon. Ezek segítségével megélik a gyermekek a készülődés örömét az éppen aktuális ünnepre, melyek élményt nyújtanak, továbbá általuk megkülönböztetik a hétköznapiakat az ünnepnapoktól. Fontos a ráhangolódás, az előkészület. A hagyományok ápolása a bölcsődében nem jelenik meg másként, mint a csoportszoba díszítésében, a versek, mesék témájában, az ünnepi öltözetben és a tevékenységekben, melyek nem kötelező jellegűek, csupán felkínált tevékenységek. A kisgyermeknevelők a programokról szóbeli tájékoztatást adnak a szülőknek. Amennyiben szülővel közös program, akkor meghívót készítenek, melyet kihelyeznek az átadó helységbe.

Ünnepeink:

- születésnapok,
- farsang
- Húsvét,
- anyák napja,

- Márton-nap,
- gyereknap,
- Mikulás,
- Karácsony.
- **Házirend tartalma, szerepe**

A házirend szerepe, hogy meghatározza a bölcsődebelső életének rendjét. A 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvény alapján a házirend kiterjed a bölcsődébe felvett gyermekek szüleire, valamint az intézmény dolgozóira egyaránt. A házirend elolvasható a falújságon. A gyermek törvényes képviselője beiratkozáskor kap egy példányt, valamint a családi füzetbe is kerül beragasztásra belőle.

Tartalma:

- bölcsőde nyitvatartási ideje
- magatartási szabályok
- kapcsolattartási formák
- érdekképviseleti fórum
- betegséggel kapcsolatos szabályok
- hiányzással kapcsolatos szabályok
- bölcsődébe bevitt tárgyakkal kapcsolatos szabályok
- panaszjog érvényesítésének módja
- térítési díj
- házirend hatálya
- napirend
- tűz- és balesetvédelmi szabályok
- adatkezelési, adatvédelmi szabályok
- távollét bejelentése
- a szolgáltatás igénybevétele esetén a megszűnés szabályai

Érdekképviseleti fórum

Az Érdekképviseleti fórum feladata, az ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek védelmét, képviselését végzi és szolgálja.

Célja, hogy a megteremtse az együttműködés szélesebb körben értelmezett alapját a gyermekek törvényes képviselői és az intézmény képviselői között. Ezen felül amennyiben a bölcsődei ellátásban panasz merül fel, mihamarabb nyerjen orvoslást, azon a helyen ahol felmerült.

A fórum tagjai, és elérhetőségei a bölcsődében elérhetőek. A Fórum a felmerülő panasz megvizsgálja, amennyiben a hatásköre alá tartozik, dönt benne amennyiben nem, tájékoztatást ad a panaszosnak panasz orvoslására. Erre 15 nap áll rendelkezésre. A rajta túlnyúló panaszt jelzi az illetékes személynél, szervezetnél. Panasszal élhet, az ellátást érintő kifogások orvoslására, a gyermeki jogok sérelme, és a bölcsődei dolgozók kötelelességzése esetén. Az intézmény főigazgatója a Fórum által benyújtott panaszt, ami hozzá tartozik, kivizsgálja, amennyiben kell intézkedéseket tesz. A nem hozzátartozókat továbbítja az illetékeseknek. Erről 15 napon belül tájékoztatnia kell a Fórumot. Amennyiben a panaszt tevő 15 napon belül nem kap írásos levelet a megtett intézkedésekről vagy azokkal nem ért egyet, akkor az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat.

Az Érdekképviselői Fórum házirend elfogadásánál egyetértési jogot gyakorol.

Zárórendelkezés

A szakmai program 5 évig érvényes.

A Dégi Bóbita Óvoda- Bölcsőde és Konyha Szakmai programját Dég Község Önkormányzata Képviselőtestülete..... határozati számon elfogadta és jóváhagyta.

Dég, 2024. 01. 01.

Farkasné Nagy Csilla
főigazgató